

Skydds-zoner 2017

Du kan både få ersättning för att anlägga skydds-zoner längs vattendrag och för anpassade skydds-zoner. Syftet med ersättningen är att minska ytavrinning, erosion och läckage av fosfor och andra näringsämnen från åkermark. Skydds-zoner minskar även risken för att växtskyddsmedel hamnar i sjöar och vattendrag.

Åtagande för skydds-zoner

Åtagande för att få miljöersättning

För att få miljöersättning för skydds-zoner måste du ha ett åtagande. Så länge åtagandet gäller ska du följa villkoren för ersättningen. För att få dina pengar måste du också söka utbetalning varje år.

Vad är ett åtagande?

Ett åtagande innebär att du åtar dig att sköta din mark och dina djur enligt vissa villkor i 5 år. Du utför då den miljötjänst som du kan få miljöersättning för.

Du måste följa de villkor som gäller för miljöersättningen varje år under hela 5-årsperioden. Det innebär att du måste följa villkoren som gäller oavsett om du söker utbetalning eller inte. Åtagandet börjar den 1 januari det år som du gör din ansökan och slutar den 31 december det sista året i 5-årsperioden.

Du söker åtagande i SAM Internet

Du söker åtagande för skydds-zoner i SAM Internet.

Du som sökte åtaganden 2016

Om du sökte ett åtagande för skydds-zoner 2016 så är ditt åtagande ännu inte beslutat. I SAM Internet visar vi därför de uppgifter om åtagandet som du redovisade i din ansökan 2016.

Om du vill göra ändringar av dina uppgifter från 2016 eller om det finns felaktigheter som Jordbruksverket eller länsstyrelsen inte känner till, behöver du ange att åtagandet ska ändras. Det gör du genom att föreslå ändring under fliken Karta och Skifte i menyn Ange gröda och stöd i SAM Internet. Kryssa i Ändra åtagandet och ange varför du vill ändra ditt åtagande. Om du vill öka åtagandet med fler block söker du åtagande för dessa block precis som vanligt.

Tänk på att du inte behöver ändra ditt åtagande om det är små ändringar på blocken eller om vi har ändrat arealen på grund av en kontroll.

Du söker alltså utbetalning enligt det åtagande som sedan blir beslutat.

Om länsstyrelsen kontrollerade din areal 2016 och du då fick ett meddelande om att grödan på en skydds-zon inte var godkänd så kommer du inte få ett åtagande för den delen som underkändes. Om du vill söka åtagande 2017 behöver du därför först så in en ny vallgröda.

Kan du öka ditt åtagande?

Från och med det andra året som åtagandet gäller kan du öka det med mer areal. Om detta innebär att du ökar din åtagandeareal med mer än 10 procent får du ett nytt femårigt åtagande.

Du kan minska eller avsluta ditt åtagande

Ett åtagande för skydds-zoner är 5-årigt. Under vissa förutsättningar kan det vara möjligt att minska eller avsluta ditt åtagande utan återkrav.

Om du inte kan överföra åtagandet till en annan lantbrukare kan det innebära att du inte behöver betala tillbaka ersättningen du redan har fått. Det gäller när:

- Du har haft ett arrende eller avtal om nyttjanderätt som du inte kunde förlänga.
- Du har sålt marken.
- Du har överlåtit marken som åtagandet omfattar.

Det kan också innebära att du inte behöver betala tillbaka ersättningen du redan har fått om:

- Du slutar med jordbruksverksamhet.
- Du har drabbats av en händelse som omfattas av force majeure eller en annan exceptionell händelse som du inte har kunnat förutse.
- Din mark har ingått i ett motsvarande åtagande i obruten följd under de senaste 5 åren och minskningen inte äventyrar syftet med åtagandet. Du kan även tillgodoräkna dig tid från ett tidigare åtagande enligt programperiod 2007-2013.

Om du minskar eller avslutar ett åtagande i förtid ska länsstyrelsen utreda vilka konsekvenser det blir. De beslutar i det enskilda fallet om det är tillåtet att avsluta eller minska åtagandet utan återkrav. Du kan avsluta hela åtagandet eller ta bort ett enskilt skifte eller block från åtagandet.

Minsta gräns för åtagande

Minsta belopp för utbetalning är 1 000 kronor. Det betyder att om du söker ett åtagande med så liten omfattning att du inte kommer upp i 1 000 kronor per miljöersättning och år får du ingen utbetalning. Om ersättningen blir lägre än 1 000 kronor första året får du inte heller något åtagande.

Är du osäker på vilka åtaganden du har?

Om du redan har åtaganden men är osäker på vilka du har, kan du se detta i SAM Internet. Du kan även se pågående åtaganden för miljöersättningar som du gick in i 2014 eller tidigare på Mina sidor. Åtaganden för miljöersättningar som du sökte 2015 och 2016 visas inte på Mina sidor eftersom dessa ännu inte är beslutade.

Du måste bruka marken för att kunna få ersättning

Det är du som brukar marken som kan ha rätt till ersättning. Du kan äga eller arrendera marken eller ha ett nyttjanderättsavtal med ägaren till marken.

Försäkra dig om att rätten att bruka marken gäller under hela tiden som ditt åtagande gäller, innan du söker ett nytt åtagande. Om du inte äger marken försäkras du dig bäst genom att upprätta ett skriftligt avtal med markägaren.

Om du blir av med mark som ingår i ett pågående åtagande, bör du kontrollera om du kan föra över åtagandet på marken till den som tar över. Annars kan du bli skyldig att betala tillbaka ersättning eftersom det är ett krav att fullfölja de åtaganden som du har.

Vid försäljning eller arrende kan du överlåta åtagandet

Om du säljer eller arrenderar ut din mark är det möjligt att överlåta åtagandet på den mark som du säljer eller arrenderar ut. Du kan också överlåta din ansökan om utbetalning.

Det här gäller vid överlåtelser

Den längsta åtagandeperioden gäller

Om du redan har ett åtagande för skydds-zoner och tar över ett åtagande från någon annan kommer all mark, ny och gammal, att få den åtagandeperiod som gäller längst. Du ska också följa de villkor som hör till det åtagandet som är längst.

Om du däremot tar över ett åtagande inom ersättning för utvald miljö för anpassade skydds-zoner gäller att ett sådant åtagande löper parallellt med ett åtagande för miljöersättning för skydds-zoner.

Använd blankett vid överlåtelser

Om du ska överlåta ett åtagande eller ansökan om åtagande och utbetalning ska du använda blanketten Övertagande av SAM-ansökan och åtagande 2017. Du kan läsa mer om överlåtelser i anvisningen till blanketten.

Blanketten ska ha kommit in till länsstyrelsen i övertagarens län senast den 15 juni om det gäller del av jordbruksföretag. Om ett helt jordbruksföretag överlåts till en annan lantbrukare ska ansökan om övertagande komma in till länsstyrelsen i övertagarens län innan länsstyrelsen har fattat beslut om utbetalning.

Tänk på att ansökan om övertagande alltid måste skickas in om den nya sökanden har ett annat person- eller organisationsnummer. Detta gäller alltså även om det är en familjemedlem som ska ta över eller om du ska ändra företagsform.

Tänk på detta vid övertagande

Det är olika saker som du behöver tänka på beroende på om du ska ta över ett åtagande eller bara mark.

Om du har ett pågående åtagande för skydds-zoner eller anpassade skydds-zoner inom utvald miljö från programperiod 2007-2013

Om du har ett pågående åtagande för skydds-zoner från programperiod 2007-2013 kan du söka ett nytt åtagande om du utökar ditt åtagande med minst 0,1 hektar. Din ansökan om nytt åtagande måste omfatta all mark som ingår i ditt pågående åtagande och minst 0,1 hektar mer mark. Då kan du få ett nytt 5-årigt åtagande i programperiod 2014-2020 och ditt åtagande från programperiod 2007-2013 avslutas.

Om du får ett nytt större åtagande beviljat kommer ditt gamla åtagande automatiskt att avslutas. Om du däremot inte skulle få ett nytt åtagande blir din ansökan istället automatiskt en ansökan om utbetalning för ditt pågående åtagande.

Om du har ett pågående åtagande inom utvald miljö för anpassade skydds-zoner kan du inte lägga till mer mark. Du kan söka ett nytt åtagande för skydds-zoner 2017, men du måste då även ha kvar det pågående åtagandet för anpassade skydds-zoner tills det tar slut. Detta innebär att du inte kan söka ett nytt åtagande för de skiften där du redan har ett pågående åtagande för anpassade skydds-zoner, men du kan söka ett nytt åtagande för den mark som inte har något pågående åtagande för anpassade skydds-zoner. Du har då samtidigt kvar ditt pågående åtagande i den tidigare ersättningen inom utvald miljö för anpassade skydds-zoner.

Villkor för skydds-zoner

Du måste ha ett åtagande

För att få miljöersättning måste du ha ett åtagande som gäller 2017. Ett åtagande innebär att du åtar dig att sköta din mark enligt villkoren för ersättningen i 5 år. När du utför ditt arbete enligt dessa villkor, utför du den miljötjänst som du kan få miljöersättning för. För att få dina pengar måste du också söka utbetalning varje år under dessa 5 år.

Din skydds-zon måste ligga på åkermark i nitratkänsligt område

För att kunna söka miljöersättningen ska din skydds-zon ligga på åkermark i nitratkänsligt område. I SAM Internet kan du se om din mark ligger i ett nitratkänsligt område om du klickar på Visa blockinformation under fliken Block i Karta och Skiften.

Det här är en skydds-zon mot vattendrag

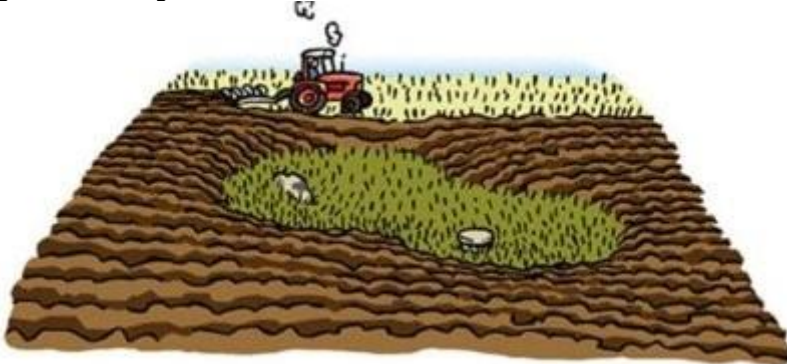
En skydds-zon mot vattendrag är en vallbesådd zon utmed ett vattenområde. Ett vattenområde är ett område som täcks av vatten vid högsta förutsebara vattenstånd. Det kan till exempel vara ett dike som är vattenförande någon del av året, en sjö eller en damm.

Skydds-zonen ska ligga på åkermark i direkt anslutning till vattenområdet. Mellan skydds-zonen och vattenområdet får det inte finnas för mycket träd och buskar. Det är tillåtet med spridda träd och buskar men det får inte vara skog eller liknande täta trädområden.

För att du ska få ersättning för en skydds-zon mot vattendrag ska den vara minst 6 meter bred och maximalt 20 meter bred.

Det här är en anpassad skydds-zon

En anpassad skydds-zon är en vallbesådd zon som ska ligga på erosionsbenägen mark, mark som riskerar att få skador i markstrukturen av vägsalt eller på mark som riskerar att översvämmas. Det kan till exempel vara mark i anslutning till ytvattenbrunnar eller i svackor på åkermark. Om du ansöker om ett åtagande för anpassade skydds-zoner bedömer länsstyrelsen om din mark uppfyller villkoren för detta. De gör bedömningen vid ett fältbesök eller utifrån dokumentation från ett tidigare fältbesök.

Exempel på en anpassad skydds-zon. Illustration: Bo Nordin

Skydds-zonens storlek

Dina skydds-zoner ska sammanlagt vara minst 0,10 hektar, men varje enskild skydds-zon får vara mindre så länge den är minst 100 kvadratmeter. Tänk på att belopp under 1 000 kronor inte betalas ut.

Så här ska du så din skyddszon

- Skyddszone ska bestå av vallgräs eller vallgräs i blandning med vallbaljväxter. Högst 15 viktprocent av utsädesblandningen får bestå av vallbaljväxter.
- Du får också så in fröblandningar som gynnar insekter i din skyddszon.
- Du ska så med en utsädesmängd som är normal för arten och syftet med odlingen. Du ska så skyddszone senast sista sådatum det första året som ditt åtagande gäller.

Om du redan har en etablerad skyddszone med bra gröda behöver du inte så om den innan du går in i ett nytt åtagande. Tänk på att skyddszone ska ligga obruten på samma mark så länge åtagandet gäller, vilket innebär att grödan måste vara tillräckligt bra för att hålla under hela denna period.

Så här ska du sköta din skyddszone

Du får:

- Skörda eller putsa växtligheten på skyddszone, men inte tidigare än den 1 juli.
- Ta bort den avslagna växtligheten om den kan skada växtligheten på skyddszone.
- Låta beta växtligheten på skyddszone under hela betessäsongen.

Däremot får du inte gödsla eller använda växtskyddsmedel på skyddszone. Länsstyrelsen kan tillåta att du kan putsa växtligheten på skyddszone före den 1 juli för att minska spridningen av invasiva arter.

Din skyddszone ska ligga obruten på samma mark så länge åtagandet gäller. Om det uppstår skador eller om delar av skyddszone dött ska du reparera skyddszone så snart som det är lämpligt.

Du ska se till att växtligheten inte skadas på skyddszone. Du får inte jordbearbeta skyddszone under åtagandeperioden förutom det sista året i åtagandet och då efter det datum när du får lov att bryta skyddszone. Vid dikningsarbeten får du dock lägga jordmassor på skyddszone och vid täckdikning av ett intilliggande skifte får dikena gå igenom skyddszone. Men i båda dessa fall ska jordmassorna vara bortförda och skyddszones växtlighet ska vara reparerad senast den 30 juni. Det innebär att om du täckdikar efter den 30 juni ska växtligheten vara reparerad senast den 30 juni året efter.

När får du bryta din skyddszone?

Det sista året i ditt åtagande får du bryta skyddszone. I Blekinge, Skåne och Hallands län får du bryta den tidigast den 20 oktober, i övriga län tidigast den 10 oktober.

Dra tillbaka din ansökan om utbetalning om det finns krav på en skyddszone

Om du ska spruta en åker med till exempel raps eller spannmål som ligger intill en sjö, å eller bäck, ska du ta reda på om det krävs en skyddszone för det växtskyddsmedel som du ska använda. Om det krävs en skyddszone och det är en åker där du har ett åtagande för skyddszone ska du dra tillbaka din ansökan om utbetalning för skyddszone på alla berörda skiften innan du börjar spruta. Men du måste ändå uppfylla villkoren som gäller för ditt åtagande för skyddszone.

Du drar tillbaka din ansökan om utbetalning genom att skicka brev till länsstyrelsen. Du kan också skriva det under Övriga upplysningar i SAM Internet.

På senare tid har vissa växtskyddsmedel fått ändrade villkor som innebär att de inte längre har krav på bevuxen skyddszone utmed vattendrag. Information om produktvillkor finns i Kemikalieinspektionens bekämpningsmedelsregister .

Du måste följa tvärvillkoren och basvillkoren för att få full miljöersättning

Tvärvillkoren är regler som till exempel handlar om hur du ska sköta dina djur och din mark. De flesta tvärvillkoren är regler som redan finns i den svenska lagstiftningen eller i EU:s lagstiftning. Det finns även andra regler för hur du brukar din mark, hur det påverkar miljön samt hur du får använda gödselmedel och växtskyddsmedel. Vissa av dessa regler tillsammans med vissa tvärvillkor utgör det som kallas för basvillkor. Du måste alltså följa alla dessa villkor för att få full miljöersättning.

Utbetalning av miljöersättning för skydds-zoner

Du behöver söka utbetalning varje år

När du har ett åtagande behöver du söka utbetalning varje år för att få dina pengar. Du söker utbetalning i SAM Internet. SAM Internet hjälper dig att göra rätt när du söker. Kontakta din länsstyrelse om du har några frågor om ansökan.

Så här mycket pengar kan du få

Så här mycket kan du få i miljöersättning för skydds-zoner

Miljöersättning	
Skydds-zoner mot vattendrag	3 000 kronor per hektar per år
Anpassade skydds-zoner	3 000 kronor per hektar per år

När kommer pengarna?

På Mina sidor kan du se vad som händer med din ansökan. Du kan bland annat se när länsstyrelsen har fattat beslut om ditt åtagande och hur mycket pengar du får.

Minsta belopp för utbetalning

Belopp som är lägre än 1 000 kronor per ersättningsform betalar Jordbruksverket inte ut.

Du kan bli tvungen att betala tillbaka pengar

Om du inte fullföljer dina åtaganden kan du bli tvungen att betala tillbaka pengar. Länsstyrelsen har möjlighet att kräva tillbaka pengar upp till 10 år efter utbetalningen.

Om landsbygdsprogrammets pengar inte räcker

Det finns en viss summa pengar att betala ut från landsbygdsprogrammet. Om pengarna inte räcker för vissa ersättningsformer kan regeringen besluta om att begränsa ersättningarna. Det kan också bli aktuellt att sänka ersättningsbeloppen.

Du kan få avdrag på dina utbetalningar

För att få fullt stöd måste du följa alla villkor som finns.

Kontroller och avdrag på miljöersättningar och ersättningar för ekologisk produktion

För att få full ersättning för miljöersättningar och ersättningar för ekologisk produktion måste du följa alla villkor som gäller för ersättningen. Det är i första hand länsstyrelsen som kontrollerar att din ansökan stämmer med verkligheten, och att du följer alla villkor och tvärvillkor.

Länsstyrelsen genomför kontrollerna både när de handlägger din ansökan och vid eventuella besök på din gård. Du får oftast veta i förväg att du ska få besök av en kontrollant. Det är olika för olika kontroller hur långt i förväg du får informationen. Du måste ge kontrollanterna den hjälp som är nödvändig för att de ska kunna genomföra kontrollen.

Tänk på att det är bara i undantagsfall som du kan ändra i din SAM-ansökan efter kontrollen. Kontakta din länsstyrelse för att få reda på vilka ändringar du kan göra.

Du kan få avdrag på ersättningen

Du måste följa alla villkor som gäller för åtagandet. Om du inte gör det kan länsstyrelsen besluta om avdrag på din ersättning. Det finns olika anledningar till att du kan få avdrag:

- Din ansökan kommer in för sent.
- Du har inte följt villkoren för ersättningen.
- Du har inte följt tvärvillkoren.
- Din verkliga areal är mindre än den du sökt för.

Om du har lämnat oriktiga uppgifter eller inte lämnat in uppgifter som behövs för ansökan kan du få hela din ansökan underkänd.

Om din ansökan kommer in för sent

Om din ansökan kommer in efter den 4 maj minskar vi din ersättning med 1 procent per arbetsdag som ansökan är försenad. Om ansökan kommer in efter den 29 maj får du ingen ersättning alls 2017.

Om din verkliga areal är mindre än den du sökt för

Om skillnaden mellan den areal som kontrollanten mätt upp vid en kontroll och den areal du redovisat i SAM-ansökan är högst 2 hektar och högst 3 procent blir det inget avdrag. Du får betalt för den areal som länsstyrelsen mätt upp.

Om skillnaden mellan den areal som kontrollanten mätt upp vid en kontroll och den areal du redovisat i SAM-ansökan är större än 2 hektar eller större än 3 procent, dock maximalt 20 procent, räknar vi ut avdraget så här:

1. Länsstyrelsen räknar ut hur många hektar som skiljer mellan den areal som kontrollanten mätt upp vid en kontroll och den areal som du redovisat i SAM-ansökan.
2. Länsstyrelsen tar skillnaden i hektar gånger 2 och drar av värdet av den arealen från din ersättning.

Om skillnaden mellan den areal som kontrollanten mätt upp vid en kontroll och den areal du redovisat i SAM-ansökan är större än 20 procent av den areal som mätts upp får du ingen ersättning alls.

Om du inte följt villkoren

Om du inte följt villkoren för ersättningen kan du få avdrag på utbetalningen.

Om du inte följt tvärvillkoren

Om en kontroll visar att du inte har följt ett tvärvillkor beslutar länsstyrelsen hur många procent som ska dras av från utbetalningen av dina jordbrukarstöd.

Anmäl oförutsedda händelser

Om du inte uppfyller villkoren för ersättningen slipper du i vissa fall att betala tillbaka de pengar som du har fått. Det gäller till exempel om det beror på fastighetsreglering eller en annan oförutsedd händelse, som till exempel översvämning eller vildsvinsskada.

Du ska anmäla den oförutsedda händelsen skriftligen till din länsstyrelse tillsammans med en redogörelse för vad som hänt. Det ska du göra inom 15 arbetsdagar från den dag du har möjlighet att göra det. Länsstyrelsen kan sedan ändra villkoren för ersättningen och till exempel anpassa ersättningen efter den skötsel som har varit möjlig.

Om du slutar med din jordbruksverksamhet kan länsstyrelsen besluta om att du inte behöver betala tillbaka ersättning som du redan har fått.

Vi arbetar med bedrägeribekämpning

Alla myndigheter som hanterar EU-stöd, däribland Jordbruksverket, arbetar tillsammans för att förebygga och bekämpa bedrägerier och annan ekonomisk brottslighet. Inom EU har arbetet på det här området stärkts från och med 2014. De EU-stöd som vi kan använda i Sverige ska gå till dig som har rätt till stöd. Vi kommer i handläggningen fortsätta att kontrollera att vi betalar ut rätt belopp till rätt person.

Jordbruksverket rapporterar ärenden till OLAF

Jordbruksverket måste rapportera alla ärenden där vi, eller andra myndigheter som handlägger stöd, hittar fel i den EU-finansierade delen av stödet på mer än 10 000 euro. OLAF är den europeiska byrån för bedrägeribekämpning. Vi rapporterar ärendena oavsett om det är ett misstänkt bedrägeri eller ett vanligt fel.

Kombinera ersättningar

Kombinera inom samma företag

Inom samma företag kan du kombinera:

- alla åtaganden för ersättningar som du har gått in i 2015 och 2016
- de flesta ersättningarna från programperioden 2007-2013 med ersättningarna som infördes 2015 och 2016.

Dessa kombinationer går inte att göra inom samma företag

Det finns undantag när det gäller att kombinera åtaganden för ersättningar som du gått in i 2015 eller senare med åtaganden från programperioden 2007-2013, som du gick in i 2014 eller tidigare.

Du kan inte kombinera en ersättning från programperiod 2007-2013 med en ersättning som infördes 2015 och 2016 om den har samma mål och syfte. Exempelvis kan du inte kombinera ett åtagande för vallodling som du har gått in i 2014 eller tidigare med ett åtagande för ersättning för vallodling som infördes 2015.

Kombinera på samma mark

Om du söker kompensationsstöd kan du läsa mer om hur det går att kombinera med miljöersättning för vallodling på sidorna om villkor för kompensationsstöd och villkor för vallodling.